Nytårstale 2016
Kim Kielsen, formand for Naalakkersuisut

(Det talte ord gælder)

Kære medborgere,

Det gamle år er nu ovre, og vi er gået ind i det nye år. Jeg håber juledagene har bragt hjertevarme og fred.

Naalakkersuisut har nu haft et år til at lægge de første spor for at skabe vækst i samfundet. Det har lykkedes os, at sætte gang i hjulet – om end vi har langt vej endnu. Igangsatte anlægsopgaver har båret frugt, men også turismen og råstofområdet har vist indikationer på fremgang, en fremgang der fortsætter i det nye år.

Jeg er glad for, at arbejdsløsheden er i tilbagegang, for det viser at Naalakkersuisuts målsætning om at få flere i arbejde har virket – og vi fortsætter.

Infrastruktur
Men selvom vi kan glæde os over en vækst i antallet af turister sidste sommer, er infrastrukturen en udfordring. Med bred opbakning har Inatsisartut godkendt en ny model for lufthavnsstruktur, der fremadrettet har til hensigt at give fornuftige billetpriser samt bedre og mere direkte beflyvningsmuligheder til flere regioner i landet. På sigt vil de give turismen og erhvervslivet bedre rammer og sætte yderligere gang i udviklingen.

Med de økonomiske udfordringer vi har her i landet, er det af yderste vigtighed, at sikre rammer for erhvervsudvikling af de fire erhvervssøjler – fiskeri, råstoffer, turisme og industri.

Råstoffer
Det har været et spændende år på råstofområdet. I en udforende tid præget af lave verdensmarkedspriser på råstoffer, har vi i Grønland formået at fastholde udlandets interesse. Vi er for alvor igen på vej til at blive et mineland. Rubin-minen er i gang og Anorthosit-minen forventes igangsat i slutningen af 2016. Derudover forventer vi i år, at modtage en ansøgning om mine ved Kvanefjeld og færdigbehandle ansøgning om bly- og zink-mine i det nordligste af vort land.

Naalakkersuisuts målsætning på råstofområdet er klar:

Det skal skabe vækst, udvikling og arbejdspladser med indtægter til samfundet og landskassen fra royalty og skatter. Men det er primært de udenlandske investeringer der skal hjælpe med at drive en fortsat positiv udvikling på råstofområdet. I Naalakkersuisut vil vi derfor fortsat arbejde for at sikre stabile rammevilkår på råstofområdet, så Grønland forbliver attraktivt for udenlandske investeringer.

Udviklingen på råstofområdet skal være bæredygtig og skal ske med størst mulig respekt for vores miljø og natur og ikke mindst for alle os, der bor i Grønland. Derfor er det naturligvis vigtigt for mig at understrege, at alle råstofprojekter skal kunne gennemføres forsvarligt og sikkert med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø og samfundsmæssig bæredygtighed.

Fiskeri
Fiskeriet er fortsat vores bærende erhverv, og vil være det i mange år endnu. Som samfund skal vi fortsat arbejde på ikke at gøre os alt for sårbare og afhængige af en sektor.

Men når det er sagt, er det positivt at den biologiske rådgivning af rejekvoter er blevet forhøjet med 50 procent, efter en periode med nedadgående tendens for rejebestanden. De ekstra kvoter vil have en positiv indvirkning økonomisk, og vil også skabe flere arbejdspladser.

Vi skal sikre at erhvervslivet får de bedste rammer, derfor skal der ske en reform af erhvervslovgivningen i 2016, hvor regler om nedskrivning skal ændres, sådan at det bedre kan betale sig at drive en virksomhed.

Arbejdsmarked
Naalakkersuisut er i gang med at modernisere det grønlandske arbejdsmarked. Det er en stor og gennemgribende reform, som skal forbedre mulighederne for de arbejdsløse i hele landet. Ledigheden er nedadgående, men godt 3.000 arbejdssøgende er alt for mange.

Målet er minimal arbejdsløshed, og for at nå det skal næsten alle dele af arbejdsmarkedssystemet udvikles. Arbejdsstyrken skal på sigt tage arbejde i brancher, hvor der vil være jobs at få. Derfor er Beskæftigelsesstrategiens omdrejningspunkt kompetencer, mobilitet og match med det rigtige job.

Reformer
Naalakkersuisut igangsatte i efteråret reformer vedrørende alderspension og førtidspension. En vigtig del af reformen af alderspension er, at ægtefæller ikke længere er afhængige af deres ægtefællers indtægter.

Dette skal være med til at give de ældre et mere ligeværdigt tilværelse, som de i mange år har efterspurgt.

Og Naalakkersuisut fortsætter reformarbejdet i det nye år, hvor budgetloven og beskatning af udenlandske pensionsordninger vil være vores næste indsatsområder.

Kommuner
Koalitionsaftalen siger, at folkeafstemningen i Qaasuitsup Kommunia om kommunedeling skal respekteres. Men det skal gøres med oplyst grundlag. Derfor er der sat et arbejde i gang for at undersøge hvilke konsekvenser en kommunedeling vil have.

2016 bliver det år, hvor Naalakkersuisut skal afdække hvilke sagsområder der skal overdrages til kommunerne først. Planen er, at det skal ske i forbindelse med finanslovsarbejdet for 2017.

Selvom der er færre grønlændere der flytter til Danmark er der færre indbyggere i Grønland. Det er bekymrende for velfærden og gennemsnitsalderen, at arbejdsdygtige forlader vort land. Derfor skal vi kontinuerligt forbedre forholdende i boligområdet, socialområdet og arbejdsmarkedet.

Kort sagt, vi skal hele tiden forbedre levevilkårene på alle måder. Derfor vil vi gennemføre reformer på de områder.

Uddannelse
Flere skal udleve ønsket om at tage sig en uddannelse. Uddannelse giver os friheden til at skabe vores fremtid og samtidig skabe trygge rammer for vores familier. At tage sig en uddannelse - om det er indenfor erhvervsuddannelser eller bogligt - har mange positive effekter og er den sikreste vej mod et trygt og godt liv.

Men alt for mange har ikke fundamentet i orden til at gennemføre en kompetencegivende uddannelse, når de kommer ud af folkeskolen. Dette forhindrer vore unge til at forfølge deres drømme. Folkeskolen skal blive bedre til at udklække flere uddannelsesparate unge, og dette skal ske ved bl.a. kompetenceløft hos lærerne og ledelsen, bedre samarbejde med forældrene og bedre undervisningsmaterialer. Derfor er jeg glad for, at vi i Naalakkersuisut fortsat har stort fokus på at styrke folkeskolen og hertil har en god dialog med de involverede parter.

Det er vigtigt, at vi alle ansvarligt bidrager med at opbygge det fundament, der skal bære vort land ind i en lys og tryg fremtid. Jeg er derfor stolt over den brede politiske enighed om Naalakkersuisuts Uddannelsesstrategi. Det er Uddannelsesstrategiens endelige mål, at vi gennem uddannelse, styrker vores jobmuligheder i eksisterende såvel som nye erhverv. Naalakkersuisut har i denne forbindelse mødtes med studerende, både her i landet og i Danmark, og diskuteret vigtigheden af at deltage aktivt i udviklingen af vort land efter gennemført uddannelse. I denne sammenhæng er det mig en stor glæde, at vi i disse år oplever rekordmange studerende, der gennemfører en uddannelse. Denne succes skal vi sammen i fællesskab bygge videre på.

Børn
Det giver mig håb og fortrøstning om en bedre fremtid for os alle, selvom vi stadig har mange udfordringer at arbejde med. Dette efterår kom børnenes vilkår i fokus i medierne her i landet og i Danmark. Børnene står mit hjerte nær, og derfor har jeg besluttet, at 2016 skal være børnenes år, og at Naalakkersuisut skal have fokus på det.

Vi har fokus på de faglige tiltag for at forebygge omsorgssvigt og seksuelt misbrug af børn ved bl.a. at undervise alle børn i deres rettigheder, efteruddanne fagligt personel, styrke mulighederne for familiebehandling og -rådgivning samt ikke mindst behandlingsindsatsen for voksne med senfølger af seksuelle overgreb i barndommen. Det sidste er blevet bemærket af de nordiske lande, og de undersøger deres muligheder for at lave deres egne rejsehold.

Naalakkersuisut er opmærksomme på, at de mange gode tiltag ikke forhindrer, at der fortsat sker omsorgssvigt og seksuelt misbrug af børn. Vi må tage os sammen, som folk. Vi har ulykkelige rekorder på vold og seksuelt misbrug. Det er ikke acceptabelt, at vi forgriber os på vores og andres børn. Vi skal hjælpe og passe på hinanden og holde øje med, at der ikke sker overgreb.

Den vigtigste ressource i landet er ikke mineraler eller olie. Det er os mennesker! Vore børn og du og jeg er den allervigtigste ressource i vort land.

Og hvad skal vi så gøre for at passe på denne menneskelige ressource og udvikle den? Vi skal tage os af den. Vi skal tage os af vore børn, passe på dem, sørge for, at vi som forældre og lærere giver vore børn en god barndom, en solid opdragelsen og en god uddannelse.

Det er der rigtig mange der gør rigtig godt. Tak for dette – bliv ved med dette! I gør et fantastisk stykke arbejde! Og der er flere og flere, der lærer dette. Vi brug for, at stadig flere bliver bedre til at give børnene en god opvækst.

Hvis vi alle sammen bare gjorde det en lille smule bedre. En lille smule bedre for at passe på hinanden, så ville vi komme en stor del af vejen for at gøre os selv, vort land og folk selvstændigt. Tage personligt initiativ til at støtte, styrke og udvikle hinanden positivt.

Jeg håber, at vi alle kan samle kræfterne, hjælpe og støtte hinanden og guide hinanden til at blive selvstændige. For det er med os selv, med os mennesker at vi bliver stærke og bliver selvstændige – for det er med mennesker, at vi skal bygge vort land!

Samarbejde
Vejret i vort land kan give os forskellige udfordringer. Tasiilaq blev eksempelvis i slutningen af året ramt hårdt af Piteraq. Heldigvis var der ingen tilskadekomne personer, men der var en del materielle skader. Vi må i sådanne situationer stå sammen og hjælpe hinanden. For ved at stå sammen samler vi alle gode kræfter til at løse opgaver, som kan virke uoverskuelige.

En af vore store digtere Henrik Lund har skrevet følgende:

Hvornår har vi hørt,
at man ikke magter, når kræfterne er samlet?

Ved ikke at tøve, men være modige,
Vil man opnå det højeste gode!

Netop denne færdighed har vi også brug for, når Arctic Winter Games 2016 skydes i gang i marts. Det bliver den største begivenhed af sin art i vort lands historie, som Naalakkersuisut støtter økonomisk sammen med Kommuneqarfik Sermersooq de private og selvstyreejede selskaber. En begivenhed med 15 forskellige sportsgrene, kulturelle arrangementer, ca. 2000 besøgende og 1500 frivillige. En kæmpe opgave, som skal løses i fællesskab, ved at løfte i flok. Derfor vil Naalakkersuisut opfordre alle der kan til at give en hånd med.

Globalisering
Vi er en del af den globaliserede verden. Derfor bliver vi alle berørt, når der sker terrorhandlinger, som der skete sidst i Paris, og tidligere på året i København. Voldshandlinger af denne art er angreb på vores demokrati, og vores demokratiske rettigheder. Vi må ikke knægtes. Demokrati er vores styrke, og den skal vi værne om - sammen.

Der blev holdt klimaforhandlinger i Paris i december. Paris-aftalen er et godt skridt i kampen mod klimaforandringer og dets konsekvenser. Her skal vi alle huske, at det er vigtigt at lytte til de mennesker, der oplever klimaforandring på nært hold, og lære af de observationer og erfaringer, som de kan bidrage med. Kun derigennem kan vi få et helhedsbillede af klimaforandringernes påvirkning af kloden.

Afslutning
Når der er højtid går vores tanker til de mange landsmænd der opholder sig udenlands. De er måske på uddannelse, indlagt på hospitalet, er i farten til søs, eller har bosat sig et andet sted. Vore tanker er naturligvis også hos dem i denne tid.

På vegne af hele Naalakkersuisut og befolkningen vil jeg sende en hilsen til Hendes Majestæt Dronningen og hele Den Kongelige Familie, Folketinget, den danske regering, det færøske Lagting og Landsstyre samt de danske og færøske folk.

Ikke mindst vil jeg takke alle borgere i vort land. I bidrager alle hver især i det arbejde vi udfører i vort samfund for at give vore børn de bedst mulige forudsætninger til at føre vort land videre.

Vi voksne skal sikre at der kommer vækst i økonomien og erhvervslivet, for at vore børn kan have en tryg fremtid. Vi voksne skal sikre, at uddannelsesområdet får de bedste rammer vi kan give, for at vore børn kan tage sig den uddannelse de ønsker sig. Vi voksne skal sikre, at forældre kan få den hjælp de har brug for, for at kunne give børnene en god opvækst med styrke til at blive verdensborgere i et demokratisk samfund. Med andre ord; vi skal alle tage et medansvar og gøre det mere der skal til, for at give vore børn trygge omgivelser.

Alle børn er værdifulde!
Det er vores alles ammens ansvar, at passe på dem.

Det er næstekærlighed,
Vort lands styrke!
Og Selvstændighedens fremtid.

Med vort ønske om økonomisk selvstændighed har vi alle et ansvar for at få enderne til at mødes. Dette sker bedst ved at tage et medansvar og samarbejde.

Ved at vise vort menneskelighed og kærlighed ved at hjælpe hinanden. Vi har som folk forskellige udfordringer, som vi må møde sammen. For sammen kan vi opnå bedre resultater og dermed give vore børn en lysere fremtid.

Vi kommer til opleve forskellige udfordringer på vores vej til selvstændighed, og derfor har jeg en af vores store digter Aggo Lynges digt i tankerne:

Lad os ikke blive nedslået, hvis de fejler en gang,
Lad os ikke blive nedslået, hvis de fejler igen,
De skal ikke tabe!
De skal vinde!
For dem selv! Og for os!
Vi medborgere skal forsvare dem,
De skal vinde!

Med de ord vil jeg ønske alle borgere i Grønland et velsignet og lykkebringende nytår.

Må Herren stå os bi i vore ord og handlinger.